

متن پرسش

بسمه تعالی با عرض سلام خدمت استاد گرامی در خصوص علت تفاوت ماهیتها در عالم ماده آیا می توان گفت این تفاوتها ریشه در تفاوت در اسماء دارد چون عالم ماده هم تعیین مادی اسم الله می باشد و چون بین اسماء جلالیه و جمالیه فرق است این تفاوت در عالم ماده هم جلوه گر است مثلا کوه که نماد عظمت است فرق دارد با گل که نماد جمال است. چون سوال جدی در اینجا هست که در عالم ماده که وجود از لحاظ شدت یکسان است پس این تفاوتها از کجا نشات میگیرد؟ و آیا در عوالم بالا مثلا عالم مثال بین موجودات از لحاظ وجودی شدت و ضعف وجود دارد یا اینکه در هر مرتبههای موجودات از لحاظ وجودی در یک مرتبه هستند. مثلا آیا وجود کوه در عالم مثال شدیدتر از وجود گل در همان عالم می باشد؟ باتشکر

متن پاسخ

باسمه تعالی؛ علیکم السلام: علت تفاوت ممکن‌الوجودها در ذات خودشان است که در علم خدا به عنوان عین ثابت‌هی آن پدیده، موجود است و خداوند هر ممکن‌الوجودی را با تجلی اسماء، موجودیت می‌دهد و لذا ممکن‌الوجودها به واجب بالغیر تبدیل می‌شوند در حالی که ذات امکانی آنها نسبت به وجود و عدم، لا اقتضا بود و خداوند است که به آنها وجود می‌دهد و تفاوت پدیده‌های مادی به جهت امکانی است که در ذات آنها است که در عین این‌که همه‌ی آنها در یک مرتبه از وجود قرار دارند چون در مقام مادی بودن دارای ذاتی هستند که عین حرکت است و حرکت در مراحل مختلف صورت‌های متفاوتی از قوه و فعل دارد، متفاوت می‌باشند. در این مورد به مباحث «اعیان ثابت‌ه» و «حرکت جوهری» رجوع فرمایید. موفق باشید